MICHAL VIEWEGH*

VRAŽDA A JINÉ VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

COSMOPOLIS

Copyright © Michal Viewegh, 2026
Copyright © Grada Publishing, a. s., 2026
Všechna práva vyhrazena
Cover design © Martina Bártová, 2026
ISBN 978-80-271-6597-1

MICHAL

VIEWEGH*

VRAŽDA A JINÉ VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

COSMOPOLIS

CO ZNAMENÁ KÁCÍ

Koncem června se zdravotní stav Oskarovy osmdesátileté tety Lídy, mladší sestry Oskarovy matky, natolik zhoršil, že musela být hospitalizována v nemocnici Na Františku. Oskarova matka umírající Lídu často navštěvovala: někdy jela ze Sázavy autobusem, jindy ji do Prahy vzala autem žena Oskarova bratra a celkem třikrát ji do Prahy odvezl i Oskar.

Jeho teta ovšem zprvu nechtěla vidět nikoho jiného než svou sestru (a během první hodinové návštěvy Oskarovy matky dokonce vůbec nekomunikovala ani s ní), takže Oskar matku od zaparkovaného auta do nemocnice vždy jen doprovodil a poté na ni onu zhruba hodinku počkal v některé kavárničce na Starém Městě.

Při třetí cestě do Prahy však Oskarova teta nečekaně projevila přání synovce vidět. Citově labilní spisovatel se setkání se svou umírající tetou Lídou zprvu obával, ale nakonec je více než příjemně překvapen: jeho teta s ním velmi snaživě a co možná přátelsky komunikuje a prakticky po celou dobu návštěvy se dokonce mírně usmívá, jenže na zpáteční cestě domů se Oskar od matky dozví, že Lída už dříve podepsala souhlas s použitím svého mrtvého těla pro výuku studentů medicíny.

Oskar je zaskočen, nicméně to nijak nekomentuje a snaží se soustředit na řízení. Samozřejmě si uvědomuje, že tetino ušlechtilé rozhodnutí nemůže nijak napadnout, ale zároveň si s jakýmsi

udiveným nesouhlasem, kterému zatím nechce dát průchod, znovu vybaví tetino vyzáblé kostnaté tělo potažené svraštělou kůží, jež měl ještě před chvílí přímo před očima… Uznává samozřejmě smysluplnost i potřebnost celé věci, ale vážně chce teta po smrti své zubožené vyzáblé tělo vystavovat pohledu mladých mediků?

Druhý den časně ráno (Oskar i Oxana jsou ještě v posteli) matka textovou zprávou syna informuje, že její sestra před chvílí zemřela.

Přestože Oskar onu zprávu už několik dní, ne-li týdnů čeká, na několik desítek vteřin pocítí intenzivní nával bolesti, který po chvíli přejde v lítost a smutek. Současně má v hlavě zneklidňující obraz tetina studeného nehybného těla obklopeného modrými plášti studentů té či oné lékařské fakulty. Chtě nechtě je ovšem zároveň konfrontován s otázkou, jak bude za pět či patnáct let nakládáno s jeho mrtvým tělem… Samozřejmě si proti své vůli okamžitě představí, že do pražského Anatomického ústavu či nějaké té Ústřední pitevny (ať už se ta sběrna nebožtíků jmenuje jakkoliv) přivezou jeho studené nahé tělo… Ta představa je ve všech ohledech nepřijatelná, dokonce přímo odpudivá. Opravdu se nechce stát relativně známou mrtvolou, nad níž budou rádoby otrlí medici a skrytě znechucené mladé medičky usilovně předstírat klidnou profesionalitu? Nahota mu odjakživa vadí. Na nudistické pláže chodil, dokud byl mladý a za svoje vysportované nahé tělo se nestyděl. Dneska už by na nudistickou pláž nešel – a to je mu teprve čtyřiašedesát. Takže až v sedmdesáti nebo v osmdesáti letech umře, stane se na stará kolena nudistou? Tak proč už dneska nechodí nahý na nákup do Tesca? Proč se vlastně celý život obtěžuje s oblékáním? Proč teda pokaždé, když je on, Oskar, ve sprše a zvoní na něj zahradník nebo pošťačka, hystericky spěchá

s natahováním trička a trenýrek? Postarší sázavské pošťačce se Oskar stydí ukázat do půl těla – a mladým medičkám bude klidně po smrti ukazovat svou chlupatou prdel, koule i scvrklýho šulína?

„Ta vrásčitá scvrklotina pod tím tlustým pupkem to má jako být Mistrovo péro?!“ Nebo: „Tak takhle vypadá penis údajných expertů na sex a na ženy?!“ Anebo: „Játra jsou evidentně ztvrdlá – a není divu. Pan spisovatel byl, jak známo, poloviční alkoholik a v životě vypil bazén.“

Ne, Oskar je rozhodně pro kremaci. Suché tlející listí se má pálit.

Oskar jde matku navštívit. Jeho matka si ovšem nedokáže pomoct a znovu mluví o ušlechtilé potřebě být užitečný i po smrti.

„Darovat po smrti vlastní tělo je bohulibý čin, který studentům medicíny a lékařům umožňuje učit se a rozvíjet své dovednosti na skutečných lidských tělech. Kdo posmrtně daruje své tělo, ten vlastně medicíně jenom vrací všechnu předchozí péči,“ tvrdí Oskarovi. „Myslím, že tohle je třeba nadřadit nad tvé malicherné obavy z toho, že tě nějaká medička nebo sestra uvidí po smrti nahého! No bóže!“

Je vidět, že Oskarova matka je se svou argumentací spokojena.

„To sakra není žádná obava, maminko! To je železná jistota! Jakmile podepíšu souhlas s poskytnutím svého těla k lékařským účelům, mám jaksi téměř stoprocentní jistotu, že po mé smrti budou na moje ztvrdlá játra a zvětšenou prostatu stát medici frontu! Můj podpis jaksi představuje písemný souhlas s tím, že budu možná několik století vystavenej v chladicí vitríně jako Lenin nebo Ozi.“

Oskarova matka se uchechtne.

„To si poněkud fandíš. Oba víme, že Ozi i Lenin jsou mrtvoly zcela jedinečné. V případě masového vraha Lenina je jeho mumifikace samozřejmě diskutabilní, ale Ozi je prokazatelně výjimečný. Žádná takto stará a současně takto zachovalá lidská fosilie neexistuje. Proto je vystavován."

Oskar se uznale usměje. I v pětaosmdesáti letech zůstává matčina schopnost argumentace brilantní.

Odpoledne Oskar jako už tolikrát čeká na nádraží na svou ukrajinskou přítelkyni. Dnes ovšem Oxana z vlaku skoro vyskočí a běží Oskara vroucně přivítat.

Ještě v autě jí samozřejmě musí vše vyprávět. Oxana je ovšem coby věřící žena proti jakémukoliv bezbožnému nakládání s mrtvým tělem a se stejným zápalem se znovu pohoršuje i nad kremací.

„Pálit lidi je barbarství! To dělali nacisti Židům!"

„Nezapomínáš ale, že nacisti Židy před kremací nejdřív zabíjeli?" vzdychne Oskar.

Odjíždějí od nádraží, ale vlak, kterým Oxana přijela, stále ještě stojí ve stanici.

„Kremace je strašná! Nelidská!" zvolá zničehonic Oxana.

„Chápu!" ušklíbne se od volantu Oskar. „Není nad knězem posvěcené hnilobné procesy, pozvolný rozklad tkání a jejich požírání červy a brouky! Prach jsi a už za nějakých pět set let se s pomocí larev hmyzu, hniloby, tmy a vlhka v prach obrátíš…"

Oxana se nechce dále přít, a tak Oskara obejme.

„Chci být spálen!" prohlašuje kategoricky Oskar. „A žádám tě, abys po mé smrti svůj bytostný odpor ke kremaci potlačila a mé přání laskavě respektovala!"

Zaparkuje před domem a oba z auta vystoupí.

„Včera ti přišel dopis," vzpomene si Oxana, když u vstupních vrat míjí poštovní schránku. Oskar zpozorní. Dopisy už dnes téměř nechodí.

„Dala jsem ho na stůl pod včerejší noviny. Našel jsi ho?"

Oskar vzdychne. Zahrada je tak domýšlivě a zároveň tak naivně zelená, jako by snad ani netušila, že po létě přijde podzim a zima.

„Bohužel ne, a to ze dvou důvodů," říká Oskar škádlivě, zatímco odemyká žluté vstupní dveře do domu. „Za prvé jsem netušil, že bych měl nějaký dopis hledat, a za druhé ten dopis byl, jak sama říkáš, pod *včerejšími* novinami," zdůrazní s úsměvem. „Pod *dnešními* novinami bych si jakéhokoliv dopisu patrně všiml, neboť jsem je dosti dlouho četl."

„Promiň," usmívá se Ukrajinka provinile.

Vstupují dovnitř. Oba si zouvají boty a obouvají bačkory. Oskar využije okamžiku, aby svou lásku objal. Každý dotek s jejím mladým tělem je pro něj dnes jakýmsi rituálem díkůvzdání.

„Možná bych si onoho dopisu nejspíš všiml i *vedle* včerejších novin, avšak *pod* včerejšími novinami jsem neměl šanci žádný dopis najít," šeptá nicméně Oxaně do ucha s veselým sarkasmem – jako by se už nyní takto snažil čelit obsahu onoho dopisu, který zatím nezná.

Oxana mu soucitně pohlédne do očí a beze slov ho dlouze políbí. Oskar pocítí hluboký klid, který se téměř blíží pocitu štěstí, ale potom přes Oxanino rameno zalétne pohledem k hromadě novin na stole. Vymaní se z Oxanina objetí a jakoby podezíravě přejde ke stolu. Zpod novin vyjme obálku, uchopí ji mezi dva prsty a po svém zvyku se s ní natočí proti světlu okna. Přimhouřenýma

očima zkoumá její obsah: výrazný černý rámeček, jakýsi citát v pravém horním rohu. Nakonec rozluští i jméno.

„Parte," říká po chvíli jakoby podrážděně.

„Co je parte?" ptá se Oxana.

„Smuteční oznámení," odpoví co možná klidně Oskar.

Před očima má pingpongový stůl v podloubí auly benešovského gymnázia a za ním Marianův téměř permanentní úsměv.

Oxana se bůhvíproč pokřižuje.

„Kdo umřel?" zeptá se se slyšitelnou obavou v hlase.

„Spolužák Marian."

„Spolužák?" zvolá Oxana tak překvapeně, bezmála pobouřeně, jako by snad Oskarovi i jeho spolužákovi nebylo třiašedesát, nýbrž šestnáct.

„Jo jo!" říká Oskar trochu podrážděně. „Už se dávno kácí i v našem lese!"

„Co znamená kácí?" zeptá se bezelstně Oxana.

HISTORICKÁ SPRAVEDLNOST

I tuto noc Mojmíra jako téměř vždy hned dvakrát probudí tlak v močovém měchýři, takže pokaždé musí vstát, zapálit svíčku a vyjít se ze stanu vymočit ven. Při cestě zpět si dnes v půl jedné všimne, že Saša, jehož se chtě nechtě musel ujmout, nespí. Mojmír v mihotavém světle svíčky pozoruje bdělý, hezký, leč pochopitelně i zachmuřený obličej mladého ukrajinského chlapce. Pokud vůbec lze tomu klukovi cokoliv vyčítat, smutek to rozhodně není. Těch válek je na jeho generaci už trochu moc. Nejdřív doma na Ukrajině Rusové, po pár letech tady v Čechách mezinárodní ženské sbory. V roce 2030 má na strach a smutek automatické právo každý kluk i každý muž.

„Chci ti něco připomenout, Sašo. Něco, na co tě ženy donutily zapomenout… Dokážeš udržet tajemství?“ zeptá se Mojmír časně ráno chlapce šeptem.

Jeho chráněnec přikývne.

Mojmír si z neurčitého důvodu povzdechne a potom Sašovi tiše připomene, že ještě před třemi lety nebyly ženy takhle zlé a že s některými – především s jeho mámou – oba zažili spoustu hezkých věcí. Dokonce i fůru legrace.

„Legrace?“ zašeptá Saša nevěřícně. „Jak to myslíš, Mojmir?“

Saša Mojmírovo křestní jméno nikdy neskloňuje, a navíc ho vyslovuje krátce, bez čárky, ale na to už si Mojmír dávno zvykl.

„No, ženy třeba často říkaly různé veselé věci… Dokonce se ženy s muži, co se jim líbili, i mazlily.“

Mojmír se nevěřícně zasměje. Je to onen typ vědoucího, avšak zároveň jakoby nechápavého pološíleného smíchu, který v roce 2030 ve všech starších mužích vyvolává jejich životní zkušenost. Zkušenost s onou horskou dráhou, z níž se od lásky zřítili dolů k nenávisti.

„Nebo budeš předstírat, že jsi nás kdysi neviděl, jak se mazlíme nebo líbáme?“ zeptá se poté Mojmír Saši podrážděně.

Tohle Saša jako malý kluk samozřejmě kdysi viděl, ale jeho paměť to možná vytěsnila. Představa hodné ženy, která se mazlí, nebo dokonce líbá s mužem, je ve sběrném mužském táboře nejen nesmyslná, ale i především znepokojivá: popírá všechno, co se Saša do svých patnácti let o ženách dozvěděl.

„Jo, kdysi viděl,“ připustí chlapec neochotně, ale potom zmlkne.

Mojmír samozřejmě ví, čím vzbudil Sašovu momentální nelibost: přecitlivělého teenagera stále ještě bolestivě rozrušuje i pouhá vzpomínka na matku – natož poznámky o jejím líbání.

Dopoledne dvě dozorkyně odvedou Mojmíra na pravidelnou měsíční lékařskou prohlídku, která je kvůli neustále hrozícím infekcím v táboře samozřejmě povinná (Saša byl u dorostové lékařky před dvěma dny).

„Je vám, doprdele, něco?“ zeptá se ho na úvod lékařka s bronzově nalakovanými dlouhými nehty (týž barevný odstín má na očních víčkách).

„Ne, madam. Pobyt v mužském koncentračním táboře mi paradoxně prospívá."

„Proč paradoxně?" zeptá se ho lékařka útočně.

„Čekal jsem, že v těchto podmínkách budu po všech stránkách chřadnout, ale paradoxně jsem zcela zdravý."

„Tak vidíte. Tak jaký potom paradox?"

„Narážel jsem samozřejmě na překvapivý paradox mezi tristními, zcela nehygienickými podmínkami, panujícími v tomto takzvaně převýchovném táboře, a svým stále relativně zachovalým zdravím. Je tu ale také zjevná souvislost mezi svědomím a pamětí: čím horší máte vy ženy paměť, tím lepší je vaše svědomí. A platí to samozřejmě i naopak."

„Za tohle vás můžu nechat zavřít."

„Ale no tak, paní doktorko! Já už tu jaksi zavřený jsem…" usměje se na lékařku téměř vyčítavě Mojmír. „Vy jste ovšem myslela ještě intenzivnější a nepříjemnější vězení, že?"

„Přesně takové jsem myslela. Sprchoval jste se už tento týden?"

Mojmír si v duchu vybaví onen špinavý betonový kotec s ucpaným odtokovým kanálkem a zpuchřelou a popraskanou sprchovou hadicí bez jakékoliv hlavice.

„Paradoxně ano. V úterý nebo ve středu, nevím, dny tu jaksi splývají."

Lékařka si prohlíží své nehty.

„Takže nejpozději před třemi dny, ano?" zeptá se, aniž vzhlédne.

„Ano. Nejpozději před třemi dny. Sprchuji se tak často, jak jen to je v těchto paradoxních podmínkách možné."

Ví, že překračuje hranici, ale už mu na tom nezáleží. Lhostejnost k životu skutečně přináší člověku svobodu.

„Co se nedá změnit, musí se vydržet," odpoví s překvapivým úsměvem lékařka.

Mojmír zkušeně předpokládá, že tahle nečekaná ženská vstřícnost je jako už tolikrát past, ale přesto zariskuje.

„Kdybych si vás dovolil parafrázovat, potrestáte mne?" zeptá se odvážně.

„Uvidíme," usměje se na něho lékařka.

„Co se nedá vydržet, musí se změnit!" pronese nebezpečně nahlas spisovatel.

Lékařka si na svá hezká ústa rychle položí ukazováček a nahlédne v počítači do Mojmírovy složky.

„Takže ty seš ten zakázanej dekadentní pisálek, co je tu s tím malým Ukrajincem?"

„Ano, se Sašou. Dekadentní s dovolením nejsem. Dekadent je stoupenec úpadku. Já se proti úpadku vyčerpaně bouřím."

„Takže odbojář!" konstatuje lékařka chladně.

„Jeden z mnoha. Řadový odbojář. Pomocný dělník hnutí odporu."

„Naivita tvojí víry, že jsem na tvý straně a že tě neudám, je až zábavná."

Mojmír jí pohlédne do očí.

„Vy mě neudáte. Vidím to."

Lékařka nepatrně zavrtí hlavou.

„Zneužíváš tu špetku sympatií, které jsem před tebou neuváženě projevila."

„A vy?" zeptá se po chvíli Mojmír. „Vy jste se dneska sprchovala?"

„Vypadni!"

Ale bude si mě pamatovat, ujišťuje se na odchodu v duchu Mojmír. To se v těchto anonymních jatkách může hodit.

Patnáct minut poté, co se od lékařky vrátí na ubikaci za Sašou, přilétají čtyři ženy na vznášedlech. To byla rychlost! pomyslí si kysele Mojmír, zatímco sleduje, jak vysoké otáčky motoru dělají vrtule všech čtyř strojů téměř neviditelnými. Hle, takzvaný pokrok, ušklíbne se v duchu. Všechny technologické novinky dělají svět horším – a vynálezů je čím dál víc a přicházejí rychleji po sobě.

„Zatknou nás?“ zeptá se ho tiše Saša.

Vznášedla zastavují asi patnáct metrů od nich, jen pár centimetrů nad zemí. V samozřejmosti, s níž onen převratný stroj všechny čtyři ženy ovládají, je pro Mojmíra cosi děsivého. Zlaté výložky označující vojenské hodnosti se na jejich polních uniformách na dálku mocně lesknou. A co nějaké maskování? pomyslí si Mojmír. Marnivost zjevně poráží obezřetnost. Tohle by si měl zapamatovat, říká si automaticky, ale potom si uvědomí, že zapsat si to do svého tajného deníku už patrně nestihne.

„Zatknou nás?“ zopakuje znepokojeně Saša.

Od tragické smrti jeho matky už mu Mojmír nelže.

„Nejspíš ano,“ odpoví dle svého přesvědčení.

Saša viditelně zaváhá a potom polkne. Pohled na chlapce Mojmírovi trhá srdce. Ženy na vznášedlech se o čemsi radí.

„A zabijí nás?“ zeptá se co možná suše Saša, ale Mojmír samozřejmě cítí jeho napětí – a také strach.

„Tebe ne. Mě nejspíš ano. Až přistanou a formálně to prodiskutují.“

Sedmdesátiletý spisovatel léta vykořisťující o čtvrt století mladší Ukrajinku, kterou ve svém publikovaném deníku kdysi popisoval tak, jako by doma choval nějakého exotického mazlíčka, si přece nic jiného než smrt nezaslouží, pomyslí si sarkasticky spisovatel. Takový zločin nesmí zůstat promlčen.

„A mě ne?“ zeptá se Saša po chvíli znovu. „Mě nezabijí?“

„Tebe určitě ne. Mladé muže budou pochopitelně potřebovat. Kdo by jim dělal v posteli radost? A hlavně: kdo by jim dělal děti?“

„To je hnus!“ zvolá Saša pobouřeně.

„Uklidni se. Nebude to pro tebe zase tak nepříjemné. Všechny jsou samozřejmě po plastikách. Všechno, co je třeba, mají vymodelované k dokonalosti.“

„Nejsem žádný inseminátor!“

Mojmír pocítí pedagogickou radost, že Saša ani v této dramatické situaci neopustil spisovný český jazyk. Spisovný jazyk je nyní pro spisovatele a bývalého češtináře Mojmíra posledním zbytkem společenského řádu. Už brzy trosky tohoto světa definitivně zaplaví povodeň vulgárního ženského slangu, říká si.

„Omyl. Přesně to jsi. Inseminátor,“ promluví nahlas k Sašovi. „A taky jim samozřejmě budeš muset vařit, uklízet a nakupovat. A hlídat vaše děti a psát s nimi úkoly.“

Mojmír se polohlasem zasměje. Ženy na vznášedlech je naštěstí minuly, aniž jim věnovaly jediný pohled. Ale vrátí se, to je Mojmírovi jasné.

„Poznáš tu jejich nepochybnou, jakoby bezmála vrozenou převahu a dědičnou nadřazenost,“ pokračuje překvapivě klidně. „Všechny ženské o tobě budou mluvit se samozřejmou, téměř automatickou vulgární nadřazeností. Budou dělat dvojsmyslné, místy až nechutné erotické narážky. Klidně i v tvojí přítomnosti. Starší ženy i holky ještě mladší než ty.“

Sotva to dořekne a rozhlédne se, vidí, že letka žen znovu startuje a vrací se k nim.

Saša zaraženě mlčí.

„Svým způsobem je v tom jistá historická spravedlnost," promluví jakoby sám pro sebe s úšklebkem Mojmír. „Každej chvilku tahá pilku."

BOLŠEVNÍK VELKOLEPÝ A JINÉ INVAZIVNÍ DRUHY

„Nenarodil jsem se bohužel se zlatou lžičkou v puse, takže jsem musel v životě tvrdě makat," říkával Radek ještě i v dobách, kdy už se z oné nadužívané metafory dávno stalo klišé, nicméně je třeba uznat, že nelhal, a dokonce ani nepřeháněl. Na rozdíl od mnoha šťastných Čechů, kteří v devadesátých letech bez velké námahy zbohatli díky svým předkům a restituovanému majetku, začínal Radek se svou firmou, zabývající se stavbou dřevěných domů, úplně od nuly – a tudíž od úvěrů. Trávil v práci dvanáct čtrnáct hodin denně, a přesto měl mnoho let pocit, že vydělává jen na umořování úroků. Tyhle těžké časy se podepsaly na jeho zdraví, takže musel ze svého pracovního tempa ubrat, jenže jeho manželce to i tak připadalo málo a odešla za jiným mužem: jen o trochu mladším, zhruba stejně bohatým, ale s kratší a flexibilnější pracovní dobou.

Radkova jediná dcera, která v té době začínala studovat ve Spojených státech, to sice tenkrát matce hněvivě vyčetla (přes FaceTime), ale o pouhý týden později Radek při stejném videohovoru s dcerou podle nenuceného tónu Nikolina hlasu i jejího téměř rozpustilého výrazu v obličeji pochopil, že se už s nastalou situací smířila. Na jeho vkus je někdy snad až příliš flexibilní, ale i tak ji nade vše miluje.

„Tak kdy konečně přijedeš?“ zeptá se jí na tu dálku, jen trochu zoufaleji než kdykoliv předtím.

I dnešního srpnového rána jí volá od psacího stolu ve vzorně uklizené pracovně, v níž i po letech pořád ještě slabě voní cedrové dřevo (stejně jako v celém domě), zatímco Nikola s otcem mluví ze zválené postele, opřená o velký polštář s příšerně pestrobarevným vzorem (v Kalifornii už je večer). Na sobě má světle šedé kalhoty od pyžama a bílé tílko, které zvýrazňuje její opálení. Zdá se, že trochu přibrala, a Radek je za to rád. Takže když nic jiného, aspoň chodí ven na slunce a normálně jí, říká si.

„Ještě přesně nevím, tatínku. Ale brzy, možná už příští rok,“ odpoví Nikola do kamery notebooku.

Pokud ho chce uchlácholit, říká mu tatínku.

To oslovení Radkovi i dnes mile připomene Nikolino dětství, ale zároveň se mu kvůli té vzdálenosti, která jej už čtvrtý rok od jeho jediné dcery dělí, chce brečet. Možná by byl radši, kdyby mu říkala normálně tati nebo třeba i poněkud ironicky otče.

Radkův dům z cedrového dřeva stojí jen pár metrů od úzké štěrkové silničky vedoucí podél potoka, avšak ten větší, a dokonce ještě hezčí cedrový srub pro Nikolu postavil Radek loni (s pouhými dvěma šikovnými kluky ze své firmy) zhruba devadesát metrů odtud na nejvyšším místě rozlehlého pozemku, aby

jeho jediná dcera nebyla po návratu z Ameriky ochuzena o ten nádherný výhled dolů do údolí. Ke srubu postavenému pro dceru vede zatím jen vyježděná štěrková cesta s mnoha výtluky, po které ale i tak k neobydlenému novému srubu občas přijíždějí autem či na kolech nejen zvědaví turisté, ale i různí fanatičtí ochránci přírody, kteří se pak Radka, pokud ho u srubu při nějaké jeho práci zastihnou, coby samozvaní strážci zákona drze vyptávají na stavební povolení. A i když jim ho ukáže, nepřestávají se tvářit pochybovačně a kladou mu drzé otázky stran vytápění domu a svodu odpadních vod. Samozřejmě sem občas přijíždějí i různí vyčůraní obchodníčci s realitami, kteří se od Radka pokoušejí neobydlený srub odkoupit nebo si ho alespoň pronajmout, ale to tedy mají samozřejmě smůlu. K prodeji není a pronájem už nepřichází v úvahu. Jednou to zkusil, na pouhého půl roku –, a minimálně celý další půlrok pak opravoval a platil škody, které v domě nájemníci napáchali.

Uprostřed dnešního telefonátu s dcerou si Radek z okna všimne, že se k jeho srubu blíží jemu už bohužel známá tmavozelená terénní Lada Niva.

„Lásko," říká Nikole. „Mám další nezvanou návštěvu. Ještě zavolám!"

Podle typu přijíždějícího auta předpokládá, že dnešními nevítanými návštěvníky nejsou tentokrát realitní makléři a pozemkoví spekulanti, nýbrž opět ti dva ochránci přírody ve značkovém outdoorovém oblečení, kteří už před týdnem chtěli na Radkově pozemku zkontrolovat, zda tam nerostou nějaké invazivní, a proto nepovolené rostlinné druhy. Ani jeden z nich ovšem bůhvíproč neměl služební průkaz prokazující, že při plnění

úkolů vyplývajících ze zákona na ochranu přírody a krajiny jsou v nezbytných případech oprávněni vstupovat na cizí pozemky, a proto je Radek okamžitě vyhodil, nicméně už v té chvíli správně předpokládal, že se ti dva momentálně neúspěšní a patrně i lehce ponížení ekoteroristé dříve či později vrátí a že napodruhé už průkazy mít budou.

Dnes je tudíž i on připraven lépe: před pár dny si vytiskl seznam invazivních druhů a je ochoten si je s těmi ekofanatiky přímo na své velké zahradě jméno po jménu projít.

K jeho překvapení ovšem auto jeho dům mine a pokračuje rovnou k zamčeným vjezdovým vratům velkého oploceného pozemku, jemuž dominuje krásný nový srub čekající na návrat jeho dcery. Radek odstoupí od okna, popadne seznam rostlin, které jsou v Česku považovány za nebezpečné druhy, seběhne schody, přezuje se z bačkor do tenisek, vyjde ven a s nervózní rychlostí zamkne vstupní dveře. K oplocení zahrady, v níž stojí cedrový srub postavený pro jeho jedinou dceru, už však dojde co možná důstojně. Lada Niva sice parkuje venku před vstupní branou dceřina pozemku, ale ti dva ekoteroristé už mezitím drze přelezli plot a nyní brouzdají sem a tam vysokou travou, jako by se nechumelilo. Kdyby zvolili méně agresivní přístup, Radek by je možná i nechal, ať si spánembohem osobně ověří, že ani kolem jeho srubu, ani kolem srubu jeho dcery žádný bolševník velkolepý, borovice vejmutovka, javor jasanolistý, klejcha hedvábná, kustovnice cizí, a dokonce ani křídlatka česká (*Reynoutria bohemica*), kříženec křídlatky japonské a sachalinské, opravdu nerostou, jenže ti dva bohorovní invazivní ekologové se chovají, jako by takové počínání stálo nad zákonem a jako by svůj příjezd a vstup na pozemek nebyli povinni jeho majiteli předem oznámit, říká si v duchu naštvaně Radek.

Jakmile k nim přijde blíž, neunikne mu, že oba mladí ochránci životního prostředí na sobě i tentokrát mají outdoorové oblečení české značky HUSKY a že jejich boty jsou od americké firmy The North Face. Sponzorovaná elita Dětí Země, pomyslí si Radek posměšně. Když ho mladí muži spatří, vymění si krátký pohled a tentokrát ihned sahají do kapes a vytahují z nich služební průkazy. Hezčí z obou mužů navíc z boční kapsy šedočerných water proof kalhot vytahuje i jakýsi složený papír, z něhož vzápětí začíná Radkovi zcela nevyžádaně, ale zároveň velmi hlasitě, a dokonce jakoby posměšně předčítat:

„Podle § 62 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. pracovníci všech orgánů ochrany přírody, kteří se při výkonu své pracovní činnosti prokáží služebním průkazem, mají právo vstupovat v nezbytných případech na cizí pozemky při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona a dalších předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny!“

Radek ho to divadlo klidně nechá dokončit.

„Jo, to souhlasí. Ale k vaší smůle jsem si už taky nastudoval i jeden soudní spor o tento zákon.“

Vytahuje svůj papír, a i on čte:

„Nejvyšší správní soud nezpochybňuje právo žalovaného provést ohledání na místě samém, neztotožňuje se však s tím, že není jeho povinností o takovém úkonu vlastníka pozemku vyrozumět.“

Stále ovšem čelí dvěma téměř pohrdavým pohledům.

„A byl jsem snad o vašem příjezdu předen vyrozuměn?“ zvýší hlas. „Nebyl. Takže zcela prokazatelně jde o nezákonný vstup na cizí pozemek a vy buď okamžitě vypadnete, nebo volám městkou policii!“

Oba aktivisté posměšně vrtí hlavou a poté se ten ošklivější z nich nadechne k odpovědi:

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Vražda a jiné volnočasové aktivity**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.